Lietas arhīva Nr. AA43-0270-18/17
ECLI:LV:ADAT:2018:0105.A420332616.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā **2018.gada 5.janvārī**

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Ilze Amona, tiesneses Kristīne Kalvāne un Valda Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ *(/pers. A/)* pieteikumu par administratīvā akta izdošanu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu /pers. A/, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2017.gada 6.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (turpmāk – Pārvalde) 2016.gada 1.aprīlī iesniedza dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu kā ārvalsts komersanta /Nosaukums/ pārstāvniecības, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, (turpmāk - Pārstāvniecība) pārstāvim.

Ar Pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļas 2016.gada 29.jūlija lēmumu Nr.14233 (turpmāk – sākotnējais lēmums) uzturēšanās atļauju atteikts izsniegt, jo nav iesniegti visi pieprasītie dokumenti.

Izskatījusi pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, Pārvalde ar 2016.gada 21.septembra lēmumu Nr.1143 (turpmāk – Lēmums) sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu. Lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[1.1] Pieteicējam tika uzlikts pienākums iesniegt:

1) ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ izsniegtu dokumentu, kas apliecina pieteicēja kā Pārstāvniecības pārstāvja pilnvarojumu;

2) ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ rakstisku paskaidrojumu ar pamatojumu, kādu darbību Pārstāvniecība veiks Latvijā, kā tiks veicināta Latvijas tautsaimniecības attīstība, kāpēc Pārstāvniecību nolemts atvērt Latvijā un ar kādiem Latvijas uzņēmumiem notiek sadarbība vai veiktas pārrunas par sadarbību;

3) dokumentu, kas apliecina ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ aktīvu saimniecisko darbību Lietuvā pēdējā gada laikā un dokumentus par uzņēmuma nomaksāto nodokļu apjomu Lietuvā.

Pieteicējs kā ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ pārstāvis Pārvaldē iesniedza 2016.gada 19.aprīļa paskaidrojumu, uzņēmuma *Vanport International Inc.* 2015.gada 25.janvāra rekomendācijas vēstules kopiju, ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ 2016.gada 24.februāra pilnvaras kopiju, dokumentus uz divām lapām lietuviešu valodā. Dokumentus, uz kuru trūkumu tika norādīts sākotnējā lēmumā, pieteicējs neiesniedza.

Pieteicējs Pārvaldei norādīja savus potenciālos sadarbības partnerus. Trīs no šiem uzņēmumiem (SIA „Komēta", AS „Lindeks" un SIA „MB Baltijas koks") jau līdz 2016.gada 31.martam bija likvidēti.

[1.2] Ņemot vērā minēto, saskaņā ar Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu jāatsaka izdot uzturēšanās atļauju. Pieteicēja situācija nav netipiska, tāpēc nav pamata atkāpties no likumā noteiktā regulējuma. Pieteicēja tiesību ierobežojums ir samērīgs, tiesisks un pamatots. Pieteicējam nav liegta iespēja uzturēties Latvijā uz cita Imigrācijas likuma 23.panta pirmajā daļā noteiktā pamata.

[2] Pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu par uzturēšanās atļaujas līdz 2020.gada 30.martam izsniegšanu. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Pieteicējs Pārvaldes noteiktajā termiņā iesniedza visus prasītos dokumentus, kļūdaini norādot dažas kompānijas.

[2.2] Pieteicējs iesniedza dokumentus, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 21.jūnija noteikumu Nr.564 „Uzturēšanās atļauju noteiktumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.564) 28.punktu bija jāiesniedz ārzemniekam, kas vēlas pieprasīt uzturēšanās atļauju (aizpildītu noteikta parauga anketu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai; fotogrāfiju; dokumentu, kas apliecina nepieciešamo iztikas nodrošinājumu, kamēr ārzemnieks uzturēsies Latvijā; dokumentus, kas apliecina paredzamo dzīvesvietu Latvijā; maksājuma dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu). Šos dokumentus pieteicējs iesniedza Pārvaldē jau 2016.gada 1.aprīlī. Administratīvā akta tiesiskumu vērtē, ņemot vērā tās tiesību normas, kas bija jāpiemēro administratīvā akta izdošanas brīdī. Bet var būt arī gadījumi, kad jāpiemēro norma, kas bija spēkā iesnieguma iesniegšanas brīdī, kā tas ir pieteicēja gadījumā.

[2.3] Noteikumu Nr.564 redakcija, kas bija spēkā līdz 2016.gada 15.jūlijam un uz iesnieguma iesniegšanas dienu,

neprasīja citus dokumentus, izņemot tos, kas minēti Noteikumu Nr.564 28.punktā, tādējādi prasība par papildu dokumentu iesniegšanu bija nepamatota.

[2.4] Nepamatoti atsakoties izsniegt uzturēšanās atļauju, tiek apdraudēta pieteicēja uzņēmējdarbība, pieteicējs var tikt izraidīts no valsts.

[2.5] Pieteicējs ievēroja tiesību normās noteikto pienākumu un iesniedza visus nepieciešamos dokumentus uzturēšanās atļaujas saņemšanai. Ja Pārvalde būtu pieteicēju uzklausījusi, tiktu izdots satura ziņā citādāks administratīvais akts. Pārvalde neizvērtēja lietderības apsvērumus un nenorādīja, kāds leģitīms mērķis tiek sasniegts, neizsniedzot pieteicējam uzturēšanās atļauju.

[3] Pārvalde paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un papildus Lēmumā norādītajam paskaidro turpmāk minēto.

[3.1] Pārvaldei ir tiesības pieprasīt papildu informāciju no administratīvā procesa dalībnieka. Pieteicēja iesniegtie dokumenti neapstiprināja pieprasīto informāciju (piemēram, par ārvalstu komersanta saimniecisko darbību Lietuvā), sniegtā informācija bija pretrunīga (piemēram, par uzņēmumiem, ar kuriem plānota sadarbība).

[3.2] Pieteikumā minētais liecina, ka pieteicējs vēlas Latvijā nodarboties ar komercdarbību, kas saskaņā ar Komerclikumu nav pieļaujams. Līdz ar to uzturēšanās atļauja pieteicējam kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvim nav izsniedzama arī tādēļ, ka uzturēšanās atļauja nav pieprasīta pieteicēja norādītajam mērķim.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2017.gada 6.jūnija spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies *(sal. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Augstākā tiesa) 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA–118/2007 10.punkts)*.

Lietā ir izšķirams, vai pieteicējam ir piešķirama uzturēšanās atļauja saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvim.

[4.2] Ja tiesa izskata pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai, kas izskata lietu pēc būtības, jāvērtē tie tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas pastāvēja līdz lietas izskatīšanas pabeigšanai. Izņēmums ir gadījumā, ja pieprasītais labums ir saistīts ar konkrētu laika periodu vai ja tiesību normas grozījuma gadījumā pārejas noteikumos ir atrunāts citādi *(Augstākās tiesas 2009.gada 11.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-345/2009 10.punkts)*.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu Pārvaldē iesniedza 2016.gada 1.aprīlī. Kopš 2016.gada 1.aprīļa normatīvais regulējums uzturēšanās atļaujas piešķiršanai ir vairākkārt grozīts. Tomēr saskaņā ar Imigrācijas likuma pārejas noteikumu 41.punktu dokumentus, kas līdz 2017.gada 30.aprīlim iesniegti uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai saskaņā ar šā likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu, izskata atbilstoši šīs tiesību normas 2016.gada 1.jūlija redakcijai. Tādējādi Imigrācijas likuma normas tiek piemērotas tādas, kādas tās bija 2016.gada 1.jūlija redakcijā.

Savukārt Noteikumu Nr.564 107.^{8} punktā noteikts, ka dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai, ko ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvis iesniedzis līdz 2016.gada 1.augustam, izskata saskaņā ar šo noteikumu redakciju, kas bija spēkā līdz 2016.gada 15.jūlijam. Līdz ar to konkrētajā gadījumā Noteikumi Nr.564 tiek piemēroti redakcijā, kas bija spēkā līdz 2016.gada 15.jūlijam.

[4.3] No Uzņēmumu reģistra datiem tiesa konstatē, ka 2016.gada 22.martā Latvijā reģistrēta ārvalsts (Lietuvas) komersanta UAB /Nosaukums/ pārstāvniecība. Pieteicējs Pārvaldē ir iesniedzis dokumentus, lai saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvis saņemtu uzturēšanās atļauju Latvijā.

[4.4] Saskaņā ar Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktu uzturēšanās atļauju šajā likumā noteiktajā kārtībā ārzemniekam ir tiesības pieprasīt uz laiku, kas nepārsniedz četrus gadus, ja ārzemnieks ir ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvis.

Noteikumu Nr.564 29.punktā noteikts, ja ārzemniekam ieceļošanai Latvijā nav nepieciešama vīza, viņš uzrāda derīgu ceļošanas dokumentu un iesniedz šo noteikumu 28.1., 28.2., 28.4., 28.5. un 28.6.apakšpunktā minētos dokumentus. Ņemot vērā, ka pieteicējs ir Amerikas Savienoto Valstu pilsonis un viņam ieceļošanai Latvijā nav nepieciešama vīza, viņam saskaņā ar Noteikumu Nr.564 28.1., 28.2., 28.4., 28.5. un 28.6. apakšpunktu ir jāiesniedz sādus dokumentus: 2.8.1.aizpildītu noteikta parauga anketu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai atbilstoši šo noteikumu 1., 2., 3. un 4.pielikumam; 28.2. fotogrāfiju; 28.4.dokumentu, kas apliecina nepieciešamo iztikas nodrošinājumu, kamēr ārzemnieks uzturēsies Latvijā. Minēto dokumentu neiesniedz, ja tas ir jau iesniegts, apstiprinot izsaukumu ārzemniekam; 28.5. dokumentu, kas apliecina paredzamo dzīvesvietu Latvijā, minēto dokumentu neiesniedz, ja tas ir jau iesniegts, apstiprinot izsaukumu ārzemniekam; 28.6. maksājuma dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu. Maksājuma dokumentu neiesniedz, ja samaksa veikta pārvaldē ar maksājumu karti maksājumu karšu pieņemšanas terminālī.

Saskaņā ar šo noteikumu 34.punktu, ievērojot uzturēšanās iemeslu, papildus noteikumu 28., 29. un 31.punktā minētajiem dokumentiem ārzemnieks iesniedz šo noteikumu IV, V vai VI nodaļā minētos dokumentus. Brīdī, kad pieteicējs iesniedza dokumentus uzturēšanās atļaujas saņemšanai, Noteikumos Nr.564 nebija paredzēts, ka personai, kura atbilstoši Imigrācijas likuma 23.panta pirmās daļas 8.punktam vēlas uzturēties Latvijā kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības

pārstāvis, būtu jāiesniedz vēl kādi papildu dokumenti.

Lietā nav strīda, ka pieteicējs Pārvaldei ir iesniedzis Noteikumu Nr.564 28.1., 28.2., 28.4., 28.5. un 28.6.apakšpunktā minētos dokumentus. Lietā ir strīds, vai Pārvalde pamatoti atteica izsniegt pieteicējam uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktu, jo pieteicējs nav iesniedzis Pārvaldes pieprasītos dokumentus.

[4.5] Valsts ir tiesīga kontrolēt ārvalstnieku iebraukšanu un uzturēšanos tās teritorijā. Saskaņā ar Imigrācijas likuma 33.panta sesto daļu Pārvaldes, Valsts robežsardzes, Latvijas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību un Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta amatpersonām ir tiesības veikt pārrunas ar ārzemnieku un viņa uzaicinātāju un pieprasīt paskaidrojumus un papildu dokumentus, kas pamato ieceļošanas un uzturēšanās mērķi un ārzemnieka sniegto ziņu patiesumu, kā arī pārbaudīt ārzemnieka vai viņa uzaicinātāja sniegto informāciju, lai pieņemtu lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu, vai anulēšanu.

Tādējādi likumdevējs ir paredzējis, ka papildus Noteikumos Nr.564 minētajiem dokumentiem Pārvalde ir tiesīga pieprasīt, lai ārzemnieks iesniedz arī paskaidrojumus un citus dokumentus, kas pamato ieceļošanas un uzturēšanās mērķi un ārzemnieka sniegto ziņu patiesumu. Līdz ar to Pārvaldes rīcība, pieprasot pieteicējam iesniegt papildu dokumentus, vispārīgi bija tiesiska.

Savukārt Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu atsaka, ja ārzemnieks vai viņa uzaicinātājs nav iesniedzis visus Ministru kabineta noteikumos norādītos uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus vai atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu. Tādējādi pamats atteikt uzturēšanās atļaujas izsniegšanu var būt ne tikai apstāklis, ka attiecīgā persona neiesniedz Noteikumos Nr.564 minētos dokumentus, bet arī tas, ka persona atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu.

Līdz ar to konkrētajā gadījumā pārbaudāms, vai Pārvalde pamatoti pieteicējam lika iesniegt papildu paskaidrojumus un dokumentus, kā arī, vai pieteicējs Pārvaldei šo informāciju sniedza.

[4.6] No lietas materiāliem tiesa konstatē, lai Pārvalde pieņemtu lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu, pieteicējam bija jāiesniedz:

1) ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ izsniegtu dokumentu, kas apliecina pieteicēja pilnvarojumu, tā apjomu kā komersanta pārstāvniecības Latvijā pārstāvim;

2) ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ pilnvarotās personas rakstisku paskaidrojumu ar pamatojumu, kādu darbību Pārstāvniecība veiks Latvijā, kuras rezultātā tiks veicināta Latvijas tautsaimniecības attīstība, papildus norādot, kāpēc tieši Latvijā nolemts atvērt uzņēmuma pārstāvniecību un ar kādiem Latvijas uzņēmumiem jau ir noslēgta sadarbība vai ir veiktas pārrunas par sadarbību;

3) dokumentu, kas apliecina ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ aktīvu saimniecisko darbību Lietuvā pēdējā gada laikā un dokumentus par uzņēmuma nomaksāto nodokļu apjomu Lietuvā.

[4.7] Tiesas ieskatā ir loģiski, ka Pārvalde vēlas noskaidrot, vai personai, kura vēlas saņemt uzturēšanās atļauju kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvis, ir attiecīgs pilnvarojums, līdz ar to prasa uzrādīt dokumentu, kas apliecina pieteicēja pilnvarojumu.

[4.8] Arī prasība iesniegt pamatojumu par to, kādu darbību Pārstāvniecība veiks Latvijā, kuras rezultātā tiktu veicināta tautsaimniecības attīstība, un ar kādiem uzņēmumiem tiks veikta sadarbība, ir pamatota. Tas izriet no Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 28.punkta, kas noteic, ka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu atsaka, ja ārvalsts komersanta pārstāvniecība, kas darbojas Latvijā, pēdējā gada laikā nav veikusi aktīvu darbību, kuras rezultātā tiek veicināta Latvijas tautsaimniecības attīstība.

Tā kā Pārstāvniecība Latvijā tika reģistrēta tikai 2016.gada 22.martā, objektīvi nebija iespējams izvērtēt, vai pārstāvniecība pēdējā gada laikā ir veikusi aktīvu darbību. Taču, kā izriet no iepriekš minētajām tiesību normām, nav šaubu, ka likumdevēja ieskatā ir piešķirama nozīme tam, vai attiecīgā pārstāvniecība veic aktīvu darbību, kuras rezultātā tiek veicināta tautsaimniecības attīstība.

Imigrācijas likuma 35.panta pirmās daļas 27.punktā noteikts, ka uzturēšanās atļauju anulē tad, ja ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst iesniegtajos dokumentos norādītajam. Līdz ar to ir saprātīgi, ka arī pirms uzturēšanās atļaujas izsniegšanas Pārvalde vēlas pārliecināties, vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas patiesais mērķis atbilst tam, kas norādīts dokumentos, proti, vai pieteicējs darbosies kā Pārstāvniecības pārstāvis.

[4.9] Lietā ir pārbaudāms, vai pieteicējs Pārvaldei pieprasīto informāciju sniedza.

No lietas materiāliem izriet, ka Pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļa ar 2016.gada 15.aprīļa lēmumu pagarināja pieteicēja lietas izskatīšanas termiņu līdz 2016.gada 29.jūlijam, nosakot, ka iepriekš minētā papildu informācija un dokumenti pieteicējam jāiesniedz ne vēlāk kā līdz 2016.gada 29.jūnijam. Šis lēmums pieteicējam nosūtīts 2016.gada 15.aprīlī pa e-pastu *(skatīt lietas 51.- 52.lapu)*.

No lietas materiāliem izriet, ka Pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļā 2016.gada 26.jūlijā tika saņemti pa pastu atsūtīti dokumenti pieteicēja lietā. Ņemot vērā Noteikumu Nr.564 2.punktā noteikto, Pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļa pieteicēja pa pastu iesniegtos dokumentus neizskatīja. Izskatot pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumu, Pārvalde konstatēja, ka pieteicējs ir iesniedzis pieteicēja kā ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ 2016.gada 19.aprīļa paskaidrojumus, uzņēmuma *Vanport International Inc.* 2015.gada 25.janvāra rekomendācijas vēstules pieteicējam kopiju; ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ 2016.gada 24.februāra pilnvaras kopiju un dokumentus uz divām lapām lietuviešu valodā. Pārvalde secināja, ka Uzturēšanās atļauju nodaļas pieprasītos dokumentus pieteicējs tā arī nav iesniedzis.

[4.10] Tiesa konstatē, ka ne sākotnējā lēmumā, ne Lēmumā Pārvalde nav izteikusi iebildumus par to, ka pieteicēja

papildus iesniegtie dokumenti Pārvaldē saņemti tikai 2016.gada 26.jūlijā, lai gan termiņš to iesniegšanai bija noteikts 2016.gada 29.jūnijs. Pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļa dokumentus atteicās izskatīt, jo tie tika iesniegti pa pastu.

Pieteicējs ir iesniedzis dokumentus, kas apliecina, ka attiecīgie dokumenti Pārvaldei nosūtīti 2016.gada 23.jūlijā un piegādāti 2016.gada 26.jūlijā *(lietas 27.lapa)*, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka dokumenti Pārvaldē novēloti saņemti kādu no pieteicēja neatkarīgu iemeslu dēļ.

Pārvalde Lēmumā konstatēja, ka pieteicējs prasītos dokumentus tā arī nav iesniedzis, līdz ar to sākotnējais lēmums tika atstāts negrozīts.

Tiesa norāda, ka, jo lielāka ir privātpersonas interese attiecīga administratīvā akta saņemšanā, jo lielāks ir pienākums tai līdzdarboties nepieciešamo apstākļu noskaidrošanā, turklāt, ja no normatīvā akta izriet personas pienākums līdzdarboties informācijas iegūšanas procesā, tikai tas vien, ka privātpersona nav iesniegusi visu lēmuma pieņemšanai nepieciešamo informāciju vai nav līdzdarbojusies lēmuma pieņemšanas procesā, var būt pietiekams pamats, lai atteiktu labvēlīga administratīvā akta izdošanu *(sk. Višķere I. 59.panta komentārs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Briede J. (Zin. red.) Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 565- 566.lpp.)*. Līdz ar to, ņemot vērā, ka pieteicējs vēlējās labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bija sagaidāms, ka viņš pēc iespējas precīzāk izpildīs Pārvaldes norādījumus, iesniedzot prasīto informāciju noteiktajā termiņā un pienācīgā veidā.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka Lēmumā Pārvalde nav atteikusies ņemt vērā pieteicēja iesniegtos dokumentus, ko viņš iesniedzis vienlaicīgi ar apstrīdēšanas iesniegumu, bet gan norādījusi, ka nav iesniegta Pārvaldes pieprasītā informācija (tādējādi nenoliedzot faktu, ka informācija ir iesniegta, taču tāda, kas neatbilst tam, kādu informāciju Pārvalde pieprasīja). Arī paskaidrojumos tiesai Pārvalde norāda, ka pieteicēja iesniegtie dokumenti neapstiprināja pieprasīto informāciju (piemēram, par ārvalstu komersanta saimniecisko darbību Lietuvā), kā arī sniegtā informācija bija pretrunīga (piemēram, daļa no uzņēmumiem, ar kuriem pieteicējs bija veicis pārrunas, bija likvidēti). Tiesas sēdē Pārvaldes pārstāve arī apšaubīja Pārvaldei un kopā ar pieteikumu arī tiesai iesniegtās pilnvaras autentiskumu, tomēr nenoliedza, ka Pārvaldē šī pilnvara ir saņemta. Līdz ar to tiesa izvērtē, vai pieteicēja iesniegtie dokumenti sniedz Pārvaldei to informāciju, kura tika pieprasīta.

[4.11] Vispirms tiesa izvērtē, vai pieteicējs ir iesniedzis ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ izsniegtu dokumentu, kas apliecina pieteicēja pilnvarojumu, tā apjomu kā komersanta pārstāvniecības Latvijā pārstāvim.

Lietas materiālos ir 2016.gada 24.februāra pilnvara, ar kuru ārvalsts komersants UAB /Nosaukums/ pilnvaro pieteicēju pārstāvēt sabiedrības intereses saistībā ar sabiedrības pārstāvniecības izveidošanu un darbību Latvijā, tai skaitā pārstāvēt sabiedrības intereses Latvijas valsts un pašvaldību iestādēs, Valsts ieņēmumu dienestā un citās organizācijās, iesniegt, pieprasīt un saņemt visus nepieciešamos dokumentus un informāciju, parakstīt nepieciešamos dokumentus, tai skaitā atskaites, deklarācijas, paskaidrojumus un citus iesniegumus, pieteikumus, vēstules un izziņas. Pilnvaru kā ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ direktors ir parakstījis pieteicējs *(lietas 11.lapa)*. Lai gan Pārvaldes pārstāve tiesas sēdē apšaubīja Pārvaldei iesniegtās pilnvaras autentiskumu, tomēr lietā nav strīda, ka pieteicējam ir ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ pārstāvības tiesības, līdz ar to, ņemot vērā, ka ar pilnvaru pieteicējs kā ārvalsts komersanta direktors pilnvaro sevi, tiesa uzskata, ka pieteicējs Pārvaldei ir iesniedzis ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ izsniegtu dokumentu, kas apliecina pieteicēja pilnvarojumu, tā apjomu kā komersanta pārstāvniecības Latvijā pārstāvim.

[4.12] Pieteicējam Pārvaldē arī bija jāiesniedz ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ pilnvarotās personas rakstisks paskaidrojums ar pamatojumu, kādu darbību Pārstāvniecība veiks Latvijā, kuras rezultātā tiks veicināta Latvijas tautsaimniecības attīstība, papildus norādot, kāpēc tieši Latvijā nolemts atvērt uzņēmuma pārstāvniecību un ar kādiem Latvijas uzņēmumiem jau ir noslēgta sadarbība vai ir veiktas pārrunas par sadarbību, kā arī dokumentu, kas apliecina ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ aktīvu saimniecisko darbību Lietuvā pēdējā gada laikā un dokumentus par uzņēmuma nomaksāto nodokļu apjomu Lietuvā.

Lietas materiālos ir pieteicēja 2016.gada 19.aprīļa vēstule *(lietas 12.-16.lapa)*, kurā norādīti uzņēmumi, ar kuriem notiek pārrunas par sadarbību Latvijā, kā arī norādīts, ka pārstāvniecības darbība Latvijā radīs papildu darbavietas, tiks ieviestas inovatīvas tehnoloģijas koksnes apstrādes sfērā un tiks maksāti nodokļi. Iesniegta arī Amerikas Savienoto Valstu komersanta *Vanaport International Inc*. vēstule *(lietas 17.lapa)*, kurā norādīts, ka pieteicējs un ārvalsts komersants UAB /Nosaukums/ sadarbojas ar šo uzņēmumu saistībā ar kokmateriālu eksportu. Pieteicējs ir iesniedzis arī gada peļņas nodokļa deklarāciju, kas iesniedzama Lietuvas Valsts nodokļu inspekcijai *(tulkojums lietas 20.-23.lapā)*. Apstrīdēšanas iesniegumā Pārvaldei *(lietas 55.lapa)* pieteicējs arī norādīja, ka pieteicēja Lietuvas uzņēmums nodarbojas ar juridiskām darbībām, to ir nolīdzis starptautisks uzņēmums darījumu veikšanai Baltijas valstīs un Eiropā. Pieteicējs darbojas kokmateriālu nozarē, viņam jāapmeklē fabrikas, lai apspriestos par līgumiem un pārraudzītu kvalitātes kontroli pirms produktu nosūtīšanas uz globālajiem tirgiem, pieteicējs sadarbojas ar dažādiem Latvijai piederošiem uzņēmumiem. Tiesas sēdē pieteicējs uzrādīja e-pasta saraksti ar Latvijas sadarbības partneriem.

Attiecībā uz šiem dokumentiem tiesa nekonstatē, ka tie sniegtu Pārvaldes pieprasīto informāciju. Piemēram, pieteicēja iesniegto gada peļņas nodokļa deklarāciju ir aizpildījis pieteicējs kopā ar uzņēmuma galveno grāmatvedi. Lai gan var uzskatīt, ka tā norāda uz saimnieciskās darbības veikšanu Lietuvā, tomēr nesniedz ticamas ziņas par uzņēmuma nomaksāto nodokļu apjomu Lietuvā. Arī no publiski pieejamās informācijas tiesa šīs ziņas nekonstatē, nav iespējams konstatēt arī to, ka ārvalsts komersants UAB /Nosaukums/ vispār būtu sniedzis ziņas atbildīgajām Lietuvas institūcijām.

Tiesas ieskatā arī pieteicēja sniegtās ziņas par plānoto Pārstāvniecības darbību nesniedz visu to informāciju, ko Pārvalde pieprasīja. Pieteicējs ir norādījis, ar ko nodarbojas ārvalsts komersants UAB /Nosaukums/, kā arī sniedzis informāciju par tā sadarbības partneriem Latvijā. Tomēr šīs ziņas neizskaidro, kāpēc no uzņēmējdarbības viedokļa tieši Latvijā nolemts atvērt Pārstāvniecību. Savukārt tas, ka Pārstāvniecības darbība Latvijā radīs papildu darbavietas, tiks

ieviestas inovatīvas tehnoloģijas koksnes apstrādes sfērā un tiks maksāti nodokļi, neizskaidro, kādu tieši darbību Pārstāvniecība veiks Latvijā. Šīs norādes ir pārāk vispārīgas, lai būtu iespējams gūt priekšstatu tieši par Pārstāvniecības plānoto darbību un izsecināt, kādu ietekmi tā varētu atstāt uz tautsaimniecības attīstību. Piemēram, pieteicējs nav sīkāk paskaidrojis, kādas tieši darbavietas Pārstāvniecība radīs, nav arī pilnībā saprotams, ar ko atšķirsies līdzšinējā pieteicēja darbība Latvijā kā ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ pārstāvim no viņa darbības kā Pārstāvniecības pārstāvim. Līdz ar to tiesa atzīst, ka no pieteicēja sniegtās informācijas Pārvaldei nebija iespējams secināt, ka viņa uzturēšanās Latvijā tiešām atbildīs deklarētajam mērķim, proti, šī uzturēšanās nepieciešama, lai pieteicējs varētu darboties kā Pārstāvniecības pārstāvis.

Papildus Pārvalde norādījusi, ka daļa no uzņēmumiem (SIA „Komēta", AS „Lindeks" un SIA „MB Baltijas koks"), kas norādīti kā sadarbības partneri, ir likvidēti. Šis apstāklis pats par sevi nevarētu būt iemesls, lai atteiktos pieteicējam izsniegt uzturēšanās atļauju, ņemot vērā, ka Pārvaldes rīcībā bija informācija arī par citiem sadarbības partneriem. Tomēr kopsakarā ar to, ka arī cita pieteicēja iesniegtā informācija bija nepilnīga un nesniedza visas Pārvaldes pieprasītās ziņas, tas apliecina, ka pieteicējs nav izpildījis viņam uzlikto pienākumu iesniegt Pārvaldei visu informāciju, kas atzīta par nepieciešamu lēmuma par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu pieņemšanai.

[4.13] Ņemot vērā, ka Pārvalde kā kompetentā iestāde, pieprasot papildu paskaidrojumus, rīkojās saskaņā ar Imigrācijas likumu, pareizi izmantojot tai piešķirto rīcības brīvību šādu papildu informāciju pieprasīt, un to, ka Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkts paredz iestādes pienākumu atteikt izdot personai labvēlīgu administratīvu aktu, ja persona neiesniedz papildu paskaidrojumus (atteikšanās sniegt informāciju var izpausties arī kā šīs informācijas neiesniegšana), tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots. Līdz ar to nav pamata izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvim.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Pieteicējs nolīga Latvijas juridisko biroju, lai tas nokārtotu visas formalitātes, kas nepieciešamas Pārstāvniecības izveidei un uzturēšanās atļaujas procedūras kārtošanai. Pieteicējs nepārzina latviešu valodu un nepieciešamās juridiskās procedūras. Šīm darbībām pieteicējs iztērēja vairāk kā 3200 *euro*. Pieteicējs izpildīja visas nepieciešamās juridiskās prasības saskaņā ar noteikumiem, kas regulē uzturēšanās atļaujas saņemšanu, pamatojoties uz Pārstāvniecības izveidi.

[5.2] Pieteicēja Lietuvā reģistrētajai juridiskai personai ir izveidota Pārstāvniecība, tai ir adrese Latvijā. Pieteicējs Latvijā veic likumīgu uzņēmējdarbību un iegulda naudas līdzekļus Latvijas ekonomikā.

[5.3] Pieteicējs Pārvaldei un tiesai sniedza pierādījumus par savas uzņēmējdarbības likumību, paskaidrojumus par uzņēmumu, noslēgtos līgumus, kravu pavaddokumentus, e-pasta saraksti. Pieteicējs arī uzrādīja sava uzņēmuma zīmogu (spiedogu), kas tika izmantots pilnvaras apstiprināšanai, uzrādīja apzīmogotu pilnvaru. Pieteicējs uzrādīja pierādījumus par Lietuvā samaksātajiem nodokļiem. Arī Lietuvas imigrācijas iestādei pieteicējs uzrādīja pierādījumus par samaksātajiem nodokļiem, sniedza paskaidrojumus par uzņēmumu, iesniedza līgumus un citus dokumentus, kas apliecina uzņēmējdarbības likumību Lietuvā un citur pēdējo deviņu gadu laikā. Uzturēšanās atļauja katru gadu Lietuvā tika izsniegta bez iebildēm.

[5.4] Pieteicēja pārstāvis maldināja Pārvaldi ar vēstuli, ko viņš uzrakstīja pieteicēja vārdā, bet par ko pieteicējam nebija zināms, jo pieteicējs neprot latviešu valodu un nevar izlasīt rakstīto. Pieteicēja pārstāvis pieteicējam teica, ka trīs pieprasītie dokumenti neatbilstoši normatīvo aktu prasībām jānosūta pa pastu. Pārvalde pieteicējam nepaziņoja, ka šie dokumenti jāuzrāda personīgi. Dokumenti tika iesniegti ar kavēšanos, jo datuma norādē pieteicējs paļāvās uz likumīgo pārstāvi. Apstrīdēšanas laikā dokumenti atkārtoti tika iesniegti Pārvaldei.

[5.5] Pēc tiesas pavēstes saņemšanas pieteicējs centās sazināties ar savu pārstāvi. Pārstāvis pazuda un atstāja pieteicēju, lai viņš pats aizstāvas ārvalsts likuma priekšā tiesas sēdē, kas notiek pieteicējam svešā valodā. Pieteicējs pēc tam meklēja citu pārstāvi, kas pārstāvētu viņu tiesas sēdē. Šis pārstāvis norādīja, ka Pārvalde nelabprāt piešķir uzturēšanās atļaujas, pamatojoties uz pārstāvniecības esību. Šis pārstāvis atteicās pārstāvēt pieteicēju, jo šo lietu uzvarēt nav iespējams, norādot, ka Pārvalde ir neobjektīva un netaisna pret pieteicējiem, kas pieprasa uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz pārstāvniecības esību.

[5.6] Pārvalde nespēja tiesai pierādīt pamatotas aizdomas, savukārt pieteicējs tiesu rūpīgi iepazīstināja ar lietu, bija labi sagatavots un uzrādīja visus pieprasītos dokumentus un sniedza visus paskaidrojumus.

[5.7] Pārvalde nepārbaudīja pieteicēja uzņēmumu, nesazinājās ar Lietuvas imigrācijas iestādi un pieteicēja Latvijas klientiem, lai apstiprinātu faktiski veikto likumīgo uzņēmējdarbību un ekonomisko pienesumu Latvijai un Lietuvai, ko veicis pieteicēja uzņēmums. Tā rezultātā radās pārpratums par pieteicēja uzņēmējdarbības apjomu.

[5.8] Pieteicējs visu darīja pareizi un godīgi, veica likumīgu uzņēmējdarbību, deva naudas līdzekļu pienesumu Latvijas ekonomikā un maksāja nodokļus. Pieteicējs vēlas turpināt savu darbu un dzīvi, ko ir iekārtojis pēdējo 11 gadu laikā. Pārvalde neveltīja laiku pienācīgai pārbaudei, tai nav skaidrs pieteicēja uzņēmējdarbības apjoms, kaut arī tika iesniegti pilnībā visi dokumenti.

[6] Pārvalde par apelācijas sūdzību iesniedza paskaidrojumus, papildus iepriekš paskaidrotajam norādot turpmāk minēto.

[6.1] Pārvalde pieteicēja lietu izskatīja objektīvi. Tā vairākkārt noskaidroja pieteicēja viedokli un pieprasīja papildu dokumentus un informāciju, lai pieņemtu uz faktiskajiem apstākļiem balstītu tiesisku lēmumu.

[6.2] Tiesa pamatoti norādīja, ka Pārvalde ņēma vērā pieteicēja iesniegtos dokumentus, ko viņš iesniedza vienlaikus ar apstrīdēšanas iesniegumu, un, ka nav iesniegta Pārvaldes pieprasītā informācija. Tiesa pamatoti konstatēja, ka pieteicēja iesniegtā informācija bija nepilnīga un pieteicējs nesniedza visas Pārvaldes pieprasītās ziņas.

[6.3] Ārvalsts komersanta pārstāvniecība saskaņā ar Komerclikuma 25.panta astoto daļu nav juridiska persona un tās pārstāvim nav tiesību veikt komercdarbību Latvijā. Līdz ar to ir jāņem vērā pieteicēja sniegtā informācija par viņa nodomiem, uzturoties Latvijā. Pieteikumā norādītais liecina, ka pieteicēja mērķis Latvijā ir nevis veikt ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvja pienākumus, bet gan nodarboties ar komercdarbību, kas saskaņā ar Komerclikumu nav pieļaujams. Arī apelācijas sūdzībā pieteicējs vairākkārt uzsver, ka Latvijā nodarbojas ar uzņēmējdarbību, kas neatbilst pieteicēja uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķim - veikt Latvijā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvja funkcijas. Līdz ar to uzturēšanās atļauja pieteicējam kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvim nav izsniedzama arī tādēļ, ka uzturēšanās atļaujas iemesls neatbilst mērķim, kādam tā tiek prasīta (Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 32.punkts).

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Pārvaldes atteikums izdot uzturēšanās atļauju pieteicējam kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvim pamatots ar to, ka pieteicējs noteiktajā termiņā neiesniedza Pārvaldes pieprasītos dokumentus. Pirmās instances tiesa vispārīgi šo secinājumu atzina par pareizu, bet tajā pašā laikā pārbaudīja un pēc būtības izvērtēja arī Pārvaldē novēloti iesniegtos dokumentus kopsakarā ar pieteicēja paskaidrojumiem tiesas sēdē un tiesā iesniegtajiem dokumentiem.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir daļēji pareizs, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa pievienojas pirmās instances sprieduma daļā izteiktajai motivācijai (*sk. 4.1.-4.6., 4.8.- 4.10., 4.12. un 4.13.punktu*) un atkārtoti to nenorāda.

[10] Apgabaltiesa uzskata, ka Pārvalde nepamatoti pieteicējam pieprasīja ārvalsts komersanta UAB /Nosaukums/ izsniegtu pilnvaru pieteicējam kā Pārstāvniecības pārstāvim. Tā kā Uzņēmumu reģistrs pārstāvniecību reģistrā Pārstāvniecību reģistrēja jau 2016.gada 22.martā un pieteicējs šajā reģistrā kopš 2016.gada 22.marta bija norādīts kā Pārstāvniecības pārstāvis, viņam nebija nepieciešama speciāla pilnvara, lai pierādītu tiesības pārstāvēt Pārstāvniecību.

[11] Kā pamatoti paskaidrojumos norāda Pārvalde, saskaņā ar Komerclikuma 25.panta astoto daļu ārvalsts komersanta pārstāvniecība nav juridiskā persona un tai nav tiesību veikt komercdarbību Latvijā.

Gan no pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādītā, gan no pieteicēja paskaidrotā pirmās instances tiesas sēdē apgabaltiesa secina, ka pieteicējs vēlas Latvijā nodarboties ar uzņēmējdarbību un tāpēc lūdza izsniegt uzturēšanās atļauju. Apgabaltiesas ieskatā minētais skaidri norāda uz to, ka pieteicēja patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis nav Latvijā pildīt Pārstāvniecības pārstāvja funkcijas. Tādējādi neatkarīgi no Lēmumā norādītā atteikuma pamatojuma un ņemot vērā tiesā papildus iegūto informāciju, uzturēšanās atļauja pieteicējam kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvim nav izsniedzama arī tādēļ, ka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst Pārvaldē iesniegtajos dokumentos norādītajam (Imigrācijas likuma 34.panta pirmās daļas 32.punkts).

Ja pieteicējs vēlas Latvijā nodarboties ar uzņēmējdarbību, viņam tas jādara normatīvajos aktos noteiktā kārtībā un arī uzturēšanās atļauja jāpieprasa uz cita Imigrācijas likuma 23.panta pirmajā daļā noteiktā pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par administratīvā akta izdošanu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu /pers. A/.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Amona

Tiesneses K.Kalvāne

V.Zommere